

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **S.**, so sídlom v B., proti povinnému **J. Š.**, bývajúcemu v B., t.č. v Ú., **o vymoženie 33,19 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 4 Er 1175/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 20. septembra 2012 sp. zn. 23 CoE 216/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 44 ods. 2 Ex. por., § 51 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení účinnom od 1. septembra 2008 a § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Uviedol, že 22. novembra 2011 mu bola doručená žiadosť súdneho exekútora Mgr. P. K. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom oprávnenej na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - bloku na pokutu Obvodného oddelenia B. č. A. z 10. novembra 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. novembra 2008 a vykonateľnosť 25. novembra 2008. Uzavrel, že výkon citovaného rozhodnutia bolo možné nariadiť iba v lehote do troch rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti, t. j. odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia, teda od 25. novembra 2008. Táto trojročná lehota je prekluzívna (súd na jej plynutie prihliada z úradnej povinnosti) a v jej

priebehu sa musí výkon rozhodnutia nariadiť. Exekučný titul nadobudol právoplatnosť 10. novembra 2008 a vykonateľnosť 25. novembra 2008. Podľa ustanovenia § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. trojročná prekluzívna lehota uplynula 25. novembra 2011. S poukazom na márne uplynutie lehoty na nariadenie výkonu citovaného rozhodnutia, súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie oprávnenej uznesením z 20. septembra 2012 sp. zn. 23 CoE 216/2012 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že platné znenie ustanovenia § 71 ods. 3 zákona č. 71 /1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) jednoznačne určuje, že v trojročnej lehote treba výkon rozhodnutia nariadiť, k čomu v preskúmvanej exekučnej veci nedošlo. Ďalej uviedol, že nemožno dať za pravdu oprávnenej, ktorá zachovanie trojročnej lehoty spája so začatím exekučného konania. Exekučné konanie, ako osobitný druh občianskeho súdneho konania, sa síce začína dňom, ktorým bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie, to však ešte neznamená, že konkrétnu exekúciu skutočne vykoná. Exekučný súd totiž dohliada na zákonnosť vedenia exekúcie, a to nielen pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ale v ktorejkoľvek fáze exekučného konania, a ak zistí jej neprípustnosť, tak ju zastaví. V predmetnej exekučnej veci bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdu prvého stupňa preukázateľne doručená 22. novembra 2011, a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bolo vydané 25. mája 2012, teda po uplynutí trojročnej zákonnej lehoty. V tejto lehote však bolo potrebné pre úspešné vymáhanie pohľadávky oprávnenej, aby sa exekučné konanie nachádzalo v štádiu, keď proti doručenému upovedomeniu o začatí exekúcie nemožno podať námietky, resp. po tom, keď sa súdnemu exekútorovi doručí právoplatné rozhodnutie súdu o námietkach, ktorým sa námietky zamietli a ktoré v takomto prípade možno považovať za nariadenie výkonu rozhodnutia, ako to predpokladá ustanovenie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedla, že súdy vec nesprávne právne posúdili. Oprávnená je toho názoru, že § 72 ods. 2 Správneho poriadku odkazuje na § 36 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku. Ak oprávnené osoby uvedené v § 72 ods. 2 Správneho poriadku využijú svoje dispozičné oprávnenie a podajú návrh

na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, následný procesný postup sa už bude riadiť výlučne ustanoveniami Exekučného poriadku. Zároveň uviedla, že dodržanie lehoty uvedenej v § 71 ods. 3 Správneho poriadku nemôže byť dané mimo dispozíciu oprávnenej. Súčasťou základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46. Ústavy Slovenskej republiky patrí aj právo na predvídateľnosť rozhodnutia. Uviedla, že neboli dané zákonné dôvody na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia a pokiaľ súdy napriek tomu žiadosti nevyhoveli, odňali oprávnenej možnosť domôcť sa zákonným spôsobom výkonu vykonateľného exekučného titulu.

Povinný sa k dovolaniu oprávnenej písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolaním oprávnenej je napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon pripúšťa dovolanie. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených

v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou z nich. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytykané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľke bola v konaní odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priechiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Dovolateľka argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá na tvrdení, že súdy porušili ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce postup súdu v občianskom súdnom konaní. Podstatou jej dovolacích námietok je, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska teda z jej strany nejde o námietku odňatia možnosti konať pred súdom, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Podstatná časť dovolacích námietok oprávnenej spočíva v tvrdení, že súdy v danom prípade vychádzali z nesprávnej interpretácie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. a v nadväznosti na to dospeli k nesprávne právnemu názoru, že z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty nie je určujúce podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale nariadenie exekúcie.

Uvedená časť výhrad dovolateľky voči napadnutému rozhodnutiu sa týka činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav (správnosť ktorého nebola v danej veci spochybňovaná) aplikuje konkrétnu právnu normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania vecí. O nesprávne právne posúdenie vecí ide vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením vecí. Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Samotné nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nezakladá však prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď tiež R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011). Najvyšší súd poukazuje na to, že dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je tretou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (porovnaj tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 15/2011, 2 Cdo 180/2011, 3 Cdo 84/2012, 4 Cdo 46/2011, 5 Cdo 126/2010, 6 Cdo 140/2011, 7 Cdo 62/2011).

Názor oprávnenej vyjadrený v dovolaní, že zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, ktoré nemá oporu v zákone, zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, sa prieči povahe a účelu dovolania a dovolacieho konania. Tento názor dovolateľky sa blíži k celkom neprijateľnému názoru, že aj každé vecne nesprávne zamietnutie žaloby (založené napríklad na nesprávnom právnom názore o preklúzii žalobou uplatneného práva) je vždy procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že i keby tvrdenia oprávnenej o nesprávnom právnom posúdení vecí boli prípadne v preskúmvanej veci opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), oprávnenu vytykaná okolnosť by

mala síce za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v danej veci nešlo). Keďže dovolanie oprávnenej nie je procesne prípustné, nemohol odvolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Z týchto dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebola v preskúmvanej veci odňatá možnosť oprávnenej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

V súvislosti s porušením práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky treba ešte uviesť, že obsah práva na spravodlivý súdny proces v zmysle uvedeného článku nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že v konaní nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodiť z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., ani z § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie oprávnenej odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.), navyše povinnému ani žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. decembra 2013

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová